

รายงานการวิจัยในชั้นเรียน
เรื่อง

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยเทคนิคการทำโมเดลชุดตุ๊กตา
รายวิชา วิวัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย
ของนักศึกษาระดับชั้นปวส.1 สาขาวิชาเทคโนโลยีแฟชั่นและเครื่องแต่งกาย
วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา

โดย

นางแวไม่ซาเราะ ราเหม
ตำแหน่ง ครู
สาขาวิชาเทคโนโลยีแฟชั่นและเครื่องแต่งกาย

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566

วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3
กระทรวงศึกษาธิการ

รายงานการวิจัยในชั้นเรียน

เรื่อง

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยเทคนิคการทำโมเดลชุดตุ๊กตา
รายวิชา วิวัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย
ของนักศึกษาระดับชั้นปวส.1 สาขาวิชาเทคโนโลยีแฟชั่นและเครื่องแต่งกาย
วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา

โดย

นางแวไม่ซาเราะ ราเหม

ตำแหน่ง ครู

สาขาวิชาเทคโนโลยีแฟชั่นและเครื่องแต่งกาย

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566

วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 3

กระทรวงศึกษาธิการ

ประกาศคุณูปการ

รายงานการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยเทคนิคการทำโมเดลชุดตุ๊กตา ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความรู้และการช่วยเหลือการให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางเกี่ยวกับการทำงานวิจัย ชั้นเรียนเป็นอย่างดีจากนางสาวกฤษณพร ตูชะโส หัวหน้างานวิจัย และคณะครูผู้เชี่ยวชาญในการจัดทำเอกสารประกอบการเรียนและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูทุกท่านที่ให้คำปรึกษา และให้ความร่วมมือในการดำเนินงานด้วยดีเป็นอย่างยิ่ง

คุณค่าและประโยชน์ของงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูแก่แต่ บิดา มารดา ครู อาจารย์ ทุกท่านที่มีส่วนในการวางรากฐานการศึกษาให้แก่ผู้วิจัย ตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัย จนกระทั่งการดำเนินงานวิจัยฉบับนี้ สำเร็จลุล่วง ไปด้วยดี

แวมซาเราะ ราเหม

ผู้ศึกษาค้นคว้า

ชื่อผู้วิจัย นางแวไม่ซาเราะ ราเหม
ชื่อเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยเทคนิคการทำโมเดลชุดตุ๊กตา รายวิชา วิวัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย ของนักศึกษาระดับชั้น ปวส.1 สาขาวิชาเทคโนโลยีแฟชั่นและเครื่องแต่งกาย วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา
สาขาวิชา เทคโนโลยีแฟชั่นและเครื่องแต่งกาย
ปีการศึกษา 2566

บทคัดย่อ

รายงานการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยเทคนิคการทำโมเดลชุดตุ๊กตา รายวิชา วิวัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย ของนักศึกษาระดับชั้นปวส.1 สาขาวิชาเทคโนโลยีแฟชั่นและเครื่องแต่งกาย วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 256๓ ฉบับนี้มีความ มุ่งหมาย 2 ประการ ดังนี้ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ก่อนและหลังการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ รายวิชาวิวัฒนาการ สิ่งทอและเครื่องแต่งกาย ระดับชั้นปวส.1 สาขาวิชาเทคโนโลยีแฟชั่นและเครื่องแต่งกาย ประเภทวิชา คหกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการสอนด้วยเทคนิคการทำโมเดลชุดตุ๊กตา รายวิชาวิวัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย ระดับชั้นปวส.1 สาขาวิชาเทคโนโลยีแฟชั่นและเครื่องแต่งกาย ประเภทวิชาคหกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับชั้นปวส.1/1 สาขาวิชาเทคโนโลยีแฟชั่นและเครื่องแต่งกาย วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา จำนวน 19 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ดำเนินการวิจัยในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย 4 ชนิด ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาวิวัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย 2) รูปแบบกิจกรรมการสอนเทคนิคการทำโมเดลชุดตุ๊กตา รายวิชาวิวัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย 3) แบบทดสอบก่อนเรียนแบบอัตนัย จำนวน 20 ข้อ 4) แบบทดสอบหลังเรียนแบบอัตนัย จำนวน 20 ข้อ 5) แบบประเมินระดับความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อเทคนิคการทำโมเดลชุดตุ๊กตา รายวิชาวิวัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่มีคะแนนหลังเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 มีจำนวนเพิ่มขึ้นจาก 4 คนเป็น 15 คน แตกต่างจากคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบและลักษณะของชุดไทยและชุดมลายูท้องถิ่น มีคะแนนทดสอบ

ทำยหน่วยการเรียนรู้ที่เพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง นักศึกษามีความพึงพอใจต่อรูปแบบการสอนด้วยการ
ทำโมเดลชุดตุ๊กตา สามารถอธิบายลักษณะของชุดไทยพระราชานิยมทั้ง 8 ชุด และชุดมลายูท้องถิ่น
นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบชุดไทยประยุกต์และชุดอื่นๆ ตามแฟชั่นสมัยนิยมได้

สารบัญ

	หน้า
ประกาศคุณูปการ	ก
บทคัดย่อ	ข
สารบัญตาราง	ค
สารบัญภาพประกอบ	ง
บทที่	
1 บทนำ	
1. ความเป็นมาและความสำคัญ	1
2. ขอบเขตของการศึกษา	2
3. ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	2
4. สมมุติฐานในการทดลองใช้การเรียนแบบร่วมมือ	2
5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
6. นิยามศัพท์	3
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
1. สารการเรียนรู้เกี่ยวกับวิชาพัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย	4
2. กิจกรรมการเรียนการสอน	4
3. ความรู้เรื่องชุดไทย	5
4. วิธีการทำโมเดลชุดไทย	8
5. การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ	12
6. ดัชนีประมวลผล	15
3 วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า	
1. ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย	16
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	16
3. วิธีดำเนินการกิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือ	17
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล	17
5. การวิเคราะห์ข้อมูล	18
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	19

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	20
2. ลำดับชั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	21
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	24

สารบัญ (ต่อ)

5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
1. ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	25
2. ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย	25
3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	26
4. สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	26
5. อภิปรายผล	27
6. ข้อเสนอแนะ	28

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

- ภาคผนวก ก แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาวิวัฒนาการ
สิ่งทอและเครื่องแต่งกาย
- ภาคผนวก ข ภาพประกอบกิจกรรมการทำโมเดลชุดตุ๊กตา
รายวิชาวิวัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t-test ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน รายวิชาวิวัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย	22
3	ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการทำโมเดลชุดตุ๊กตา รายวิชาวิวัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย	23

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญ

เครื่องแต่งกายประจำชาติของสตรีไทยหรือชุดไทยพระราชานิยมถือกำเนิดโดยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงมีพระราชานิยมเรื่องการใช้ผ้าไทยมาตั้งแต่ทรงพระเยาว์ เมื่อสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาฯ ประกาศหมั้น ครั้งนั้นได้มีนักหนังสือพิมพ์ชาวต่างประเทศขอสัมภาษณ์ซึ่งพระองค์ได้ให้สัมภาษณ์ว่า จะสนับสนุนและส่งเสริมการแต่งกายที่เป็นแบบไทย เมื่อพระองค์ยังเป็นพระคู่หมั้น ได้ใช้ผ้าไทยและชินไทย ส่วนชุดในพระราชพิธีอภิเษกสมรส ได้ใช้ชุดที่ตัดเย็บด้วยผ้าไทย เมื่อพระราชพิธีได้ผ่านไปแล้ว พระองค์ได้ทรงปฏิบัติตามพระราชปณิธานดังกล่าวต่อมา และได้มีเครื่องแต่งกายแบบไทยตามพระราชานิยมขึ้น ซึ่งกลายเป็นเอกลักษณ์ทางการแต่งกายประจำชาติมาจนทุกวันนี้ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถทรงมีพระราชดำริเรื่องการแต่งกายประจำชาติของสตรีไทย ตั้งแต่คราวเสด็จฯเยือนประเทศเพื่อนบ้านเป็นครั้งแรก ในสมัยนั้นยังไม่มีชุดไทยต่างๆ ตามพระราชานิยม ได้ทรงคิดใช้ไหมไทย ผ้าไทย และผ้ายกต่างๆ มาประดิษฐ์ตกแต่งเป็นฉลองพระองค์ เพื่อให้แสดงถึงความเป็นไทย ทรงเจริญรอยสมเด็จพระพันปีหลวง สมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ เรื่องการใช้ฉลองพระองค์ ทรงให้ท่านผู้หญิง มณีรัตน์ บุนนาค ปรีक्षाผู้เชี่ยวชาญทางประวัติศาสตร์ และการแต่งกายของสตรีไทยสมัยโบราณมาประยุกต์ และทรงกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานชื่อชุดไทยนี้ขึ้นตามแบบต่างๆ ซึ่งได้แนวคิดจากชื่อพระตำหนักและพระที่นั่งต่างๆ ประกอบด้วย ชุดไทยเรือนต้น ชุดไทยอมรินทร์ ชุดไทยจิตรลดา ชุดไทยบรมพิมาน ชุดไทยจักรพรรดิ ชุดไทยจักรี ชุดไทยศิวาลัย และชุดไทยดุสิต ซึ่งแต่ละชุดมีความประณีตสวยงามและเป็นเอกลักษณ์ ควรค่าแก่การอนุรักษ์และนำไปสร้างสรรค์เป็นชุดไทยประยุกต์และชุดต่างๆ ตามสมัยนิยมต่อไป

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ในช่วงสัปดาห์ที่ 1 ถึงสัปดาห์ที่ 6 รายวิชา วิชาพัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย จากการสังเกตพฤติกรรมและการสนทนาพูดคุยระหว่างเรียน โดยส่วนใหญ่พบว่า ผู้เรียนขาดความรู้ในเรื่องของรูปแบบและลักษณะของเสื้อผ้า ไม่สามารถอธิบายรูปแบบและลักษณะของเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายแต่ละชนิดได้ ซึ่งความรู้เหล่านี้เป็นความรู้เบื้องต้นในการนำไปต่อยอดสู่การออกแบบ การสร้างแบบตัดและการตัดเย็บเป็นเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายที่หลากหลายตามแฟชั่นสมัยนิยม อีกทั้งผู้เรียนโดยส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีความกระตือรือร้นในการค้นคว้าหาความรู้ในการพัฒนาตนเองและทักษะวิชาชีพ เพื่อเป็นการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกายและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ครูผู้สอนจึงต้องศึกษาเทคนิควิธีการสอนในรูปแบบที่หลากหลาย และสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ร่วมกันจากการลงมือปฏิบัติจริง จึงได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการทำโมเดลชุดตุ๊กตา รายวิชา วิชาพัฒนาการสิ่งทอ

และเครื่องแต่งกาย เป็นวิธีการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ในเรื่องของรูปแบบชุดไทยพระราชนิยม และชุดมลายูท้องถิ่นในรูปแบบต่างๆ

นอกจากนี้การทำโมเดลชุดตุ๊กตา ยังเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถของตนเองอย่างสร้างสรรค์ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบเสื้อผ้าและออกแบบผลิตภัณฑ์งานผ้า และพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้สูงขึ้นได้

2. ขอบเขตของการศึกษา

2.1 การศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย ตัวแปรต้น คือ การทำโมเดลชุดตุ๊กตา ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

2.2 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักศึกษา ระดับชั้น ปวส.1/๑ สาขาวิชาเทคโนโลยีแฟชั่นและเครื่องแต่งกาย ประเภทวิชาคหกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 19 คน

3. ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ ดังนี้

3.1 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน รายวิชาวิวัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย ของนักศึกษา ระดับชั้น ปวส.1/๑ สาขาวิชาเทคโนโลยีแฟชั่นและเครื่องแต่งกาย ประเภทวิชาคหกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 19 คน โดยใช้เทคนิคการทำโมเดลชุดตุ๊กตา

3.2 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการสอนเทคนิคการทำโมเดลชุดตุ๊กตารายวิชาวิวัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย ของนักศึกษา ระดับชั้น ปวส.1/๑ สาขาวิชาเทคโนโลยีแฟชั่นและเครื่องแต่งกาย ประเภทวิชาคหกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา

4. สมมติฐานในการทดลองใช้เอกสารประกอบการเรียน

คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทดสอบก่อนเรียน

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

5.1 ได้รูปแบบการสอนด้วยเทคนิคการทำโมเดลชุดตุ๊กตา รายวิชาวิวัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย ที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ

5.2 ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้จากการฝึกปฏิบัติกิจกรรมการทำโมเดลชุดตุ๊กตาแบบต่างๆ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประจำหน่วยการเรียนรู้ที่สูงขึ้น รายวิชาวิวัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย

5.3 ผู้เรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านความสามารถในการคิด การวางแผนและการทำงานเป็นทีม มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน รายวิชาวิวัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย

5.4 ผู้เรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวันได้

5.5 ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการสอนด้วยเทคนิคการโมเดลชุดตุ๊กตา รายวิชาวิวัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย

6. นิยามศัพท์

การพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการเรียนรู้หรือการกระทำไปในทิศทางที่ดีขึ้น หรือมีการวางแผนกำหนดทิศทางไว้ล่วงหน้า

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถในการเรียนรู้ของนักศึกษา รายวิชาวิวัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย ซึ่งวัดได้จากคะแนนการทำแบบทดสอบก่อนและหลังเรียน แบบทดสอบย่อยในแต่ละหัวข้อ แบบประเมินการปฏิบัติงานรายบุคคลและรายกลุ่ม

เทคนิค หมายถึง วิธีการสอนที่ช่วยส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ และทักษะด้านการปฏิบัติงาน ช่วยกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

โมเดลชุดตุ๊กตา หมายถึง แบบจำลองหรือแบบย่อส่วนชุดหรือเสื้อผ้าในรูปแบบต่างๆ ที่สร้างขึ้นเพื่อใช้แทนของจริง หรือเพื่อให้ง่ายต่อการศึกษา สามารถทำความเข้าใจในรูปแบบและลักษณะของชุดที่เป็นการย่อส่วนจากแบบของจริง โดยมีการกำหนดสเกล (Scale) หรือย่อสัดส่วนให้เล็กลงเหลือเพียง 1 ใน 6 ส่วน

ผู้เรียน หมายถึง นักศึกษา ระดับชั้น ปวส.1/1 สาขาวิชาเทคโนโลยีแฟชั่นและเครื่องแต่งกาย ประเภทวิชาคหกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 19 คน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รายวิชาวิวัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย โดยเรียงลำดับตามหัวข้อดังต่อไปนี้

- ทักษะและเทคนิควิธีการสอน
- โมเดล แบบจำลอง
- แผนการจัดการเรียนรู้
- ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. ทักษะและเทคนิควิธีการสอน

ความหมายของทักษะและเทคนิคการสอน

ทักษะหมายถึง ความสามารถ ความชำนาญ และความคล่องแคล่วว่องไว ซึ่งเป็นสิ่งที่บุคคลได้เรียนรู้ที่จะทำด้วยความรวดเร็ว แม่นยำถูกต้อง ซึ่งอาจจะเป็นทางร่างกาย หรือสมอง ในระยะที่รวดเร็ว เช่น ความสามารถในการคิดเลขได้รวดเร็ว การวาดภาพเร็ว

ทักษะเป็นคำที่นำมาจากรากศัพท์ ภาษาสันสกฤต และในวิชาการศึกษาได้แปลมาจากคำว่า Skill ซึ่งมีความหมายถึง ความสามารถ ขยันหมั่นเพียร ความคล่องแคล่ว แข็งแรง นอกจากนี้ พจนานุกรมไทยได้ให้ความหมายของทักษะไว้ว่าเป็นความชำนาญ และความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่ง ในเวลารวดเร็วและเกิดประสิทธิภาพ ในเรื่องนี้ กู๊ด (Carpenter V.good : 1973) ได้ให้ความหมายของทักษะไว้ในหนังสือ Dichinary of Eduoalion ความว่า เป็นสิ่งที่บุคคลได้เรียนรู้ที่กระทำด้วยความยาก ง่าย แม่นยำ อาจจะทางด้านร่างกาย สมองก็ได้ หรือ

ทักษะ หมายถึง ความชัดเจน ความกลมกลืนในการใช้นิ้วมือ นิ้วเท้า มือ เท้า และสายตา

สรุป ความหมายของทักษะ หมายถึง ความสามารถ ความชำนาญในการกระทำบางสิ่งบางอย่างได้เป็นอย่างดีด้วยความถูกต้อง แม่นยำ ในระยะเวลาที่รวดเร็ว เช่น ความสามารถในการอ่านเร็ว ทำงานเร็ว เป็นต้น อย่างมีประสิทธิภาพ

ทักษะการสอนมีความสำคัญต่อการสอนมาก จากผลการวิจัยของ แอน พินิจดำ ได้ทำ ความวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของศึกษาวิทยาลัยครู เกี่ยวกับทักษะการสอนในการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพกล่าวว่า การฝึกทักษะการสอนเป็นการเปิดโอกาสให้นักศึกษาวิชาครูได้มีการฝึกทักษะการสอน ก่อนออกฝึกจริง เพราะช่วยให้นักศึกษาได้มีความตระหนักถึงการให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียน การสอน และจะนำประสบการณ์ที่ได้จากการฝึกทักษะการสอนไปใช้ในการฝึกสอน นอกจากนี้ผู้ตอบ แบบสอบถามยังกล่าวถึงในด้านการนำผลการฝึกทักษะการสอนไปใช้ในการปรับปรุงตัวเองมีการเสริม กำลังใจนักเรียน มีการจัดเตรียมสื่อการสอนให้เหมาะสมกับบทเรียนนักศึกษาได้เรียนรู้การเ้าความ

สนใจ ช่วยทำให้มีการปรับปรุงวิธีการสอนอยู่ตลอดเวลา เพราะลักษณะการสอนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งสำหรับประสิทธิภาพในการสอน ทำให้ผู้ฝึกเกิดสมรรถภาพในการสอนเพิ่ม เนื่องจากจะช่วยให้ผู้ฝึกมีทักษะในการแก้ปัญหาการใช้กระดานดำ การสอนเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น

เทคนิคการสอน คือ กลวิธีต่างๆที่ใช้เสริมกระบวนการ ขั้นตอน วิธีการ หรือการกระทำใดๆ เพื่อช่วยให้กระบวนการ ขั้นตอน วิธีการหรือการกระทำนั้นๆ มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น การแบ่งทักษะการสอนนั้น มีแนวคิดแตกต่างกันหลายแบบ ดีเวท ดับบลิว แอลเลน (Dewight W.Allen) ได้จำแนกออกเป็น 18 วิธีการ ดังนี้

1. การสร้างสัมพันธ
2. การวางขอบข่ายเนื้อหา
3. การสรุปผลลับ
4. การมีพฤติกรรมเอาใจใส่ในตัวผู้เรียน
5. การหาผลย้อนกลับหรือข้อมูลย้อนกลับ
6. การเสริมกำลังใจ
7. การพูดทบทวนและย้ำเตือน
8. การควบคุมการมีส่วนร่วมในการเรียนของนักเรียน
9. การอธิบายและใช้ตัวอย่าง
10. การตั้งคำถาม
11. การใช้คำถามชั้นสูง
12. การใช้คำถามชุด
13. การให้นักเรียนเงียบและการแนะนำโดยไม่ใช้คำพูด
14. การกระตุ้นให้นักเรียนตั้งคำถามเอง
15. การสื่อความหมายที่สมบูรณ์
16. การแปรเปลี่ยนตัวกระตุ้น
17. การบรรยาย
18. การบอกให้นักเรียนรู้ว่าต้องตอบคำถาม

การนำเสนอทักษะพื้นฐานที่สำคัญสำหรับผู้สอนทั้งในระดับมัธยมศึกษาและประถมศึกษา ดังนี้

1. ทักษะการนำเข้าสู่บทเรียน
2. ทักษะการใช้วาจากริยาทำทางในการสอน
3. ทักษะการอธิบาย
4. ทักษะการเร้าความสนใจ
5. ทักษะการใช้คำถาม
6. ทักษะการใช้อุปกรณ์การสอน

7. ทักษะการใช้กระดานดำ
8. ทักษะเสริมกำลังใจ
9. ทักษะการสรุปบทเรียน

ความสำคัญของทักษะการสอน

การฝึกทักษะการสอนนับว่าเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้มีอาชีพครู ผู้สอนจึงต้องมีความสามารถในถ่ายทอดความรู้ได้อย่างดีแก่ผู้เรียน ถ้าผู้เรียนไม่เข้าใจโดยเขาไม่ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามผู้สอนตั้งจุดมุ่งหมายไว้

ทักษะการสอนพื้นฐาน

ทักษะการสอนขั้นพื้นฐาน หมายถึง ความสามารถ หรือความชำนาญในการสอนซึ่งทักษะจะไม่สามารถเกิดขึ้นเองได้ถ้าไม่ฝึกฝนทักษะการสอนมีหลายทักษะด้วยกันที่ใช้ในแต่ละคาบหรือแต่ละชั่วโมงผู้เป็นครูได้มีการฝึกฝนเพื่อเป็นพื้นฐานในการสอนต่อไป

1. ทักษะการนำเข้าสู่บทเรียน

การนำเข้าสู่เรื่องที่จะเรียน เป็นขั้นการสอน หรือกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อเริ่มต้นทำการสอนเพื่อดึงความสนใจ ให้ผู้เรียนพร้อมที่จะติดตามบทเรียนต่อไป

เทคนิคการนำเข้าสู่บทเรียน

1.1 ใช้อุปกรณ์การสอนเช่น ของจริง รูปภาพ แผนที่ แผนภูมิ

1.2 ให้นักเรียนลองทำกิจกรรมบางอย่างที่สัมพันธ์กับบทเรียน เช่น การให้ยื่นแสดงท่าทางต่างๆ

การให้นักเรียนลองใส่ RAM ในคอมพิวเตอร์

1.3 ใช้เรื่องเล่านิทาน หรือเหตุการณ์ต่างๆ โยงมาสู่เรื่องที่จะสอน

1.4 ตั้งปัญหา ทายปัญหา เพื่อเร้าความสนใจของนักเรียนให้คิดหาคำตอบ

1.5 สนทนาซักถามถึงเรื่องราวต่างๆเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน

1.6 แสดงละครหรือบทบาทสมมุติเพื่อให้ผู้เรียนสนใจ

1.7 แสดงละครหรือบทบาทสมมุติ

1.8 ร้องเพลงซึ่งเป็นเพลงเกี่ยวกับเรื่องที่จะสอน

2. ทักษะการใช้วาจากริยาท่าทางในการสอน

การใช้วาจากริยาท่าทาง ในการสอนนับว่าเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งของครู เพราะการที่นักเรียนจะเกิดความพอใจและสนใจที่จะเรียนนั้น บุคลิกภาพของครูนับว่าเป็นอย่างหนึ่งเพราะบุคลิกภาพของครูรวมทั้งความสามารถในการสื่อความหมายระหว่างครูกับนักเรียนจะช่วยให้ผู้เรียนไม่เบื่อหน่าย

เทคนิคการใช้วาจากริยา ท่าทางประกอบการสอน

2.1 การเคลื่อนไหวและการเปลี่ยนอิริยาบถ

เริ่มแรกที่เข้ามาในห้องเรียนครูควรเดินด้วยท่าทางที่เหมาะสมสง่างามและดูเป็นธรรมชาติ

3. การใช้มือแลแขน

ใช้มือประกอบท่าทางการพูด ซึ่งจะเป็นสิ่งดึงดูดใจของนักเรียน เพราะนักเรียนสนใจดูสิ่งเคลื่อนไหวมากกว่าสิ่งนิ่ง

4. การแสดงออกทางสีหน้า สายตา

การแสดงออกทางหน้าตา สายตา เป็นส่วนหนึ่งที่ใช้สื่อความหมายกับผู้เรียน ผู้เรียนจะเข้าใจ ถึงความรู้สึก หรือเข้าใจในอารมณ์การสอน ในการสอนบทเรียนที่มีความตื่นเต้น สีหน้าของครูต้องคล้อยตามสัมพันธ์กับความรู้สึกดังกล่าวด้วย

5. การทรงตัวและการวางท่าทาง

ควรวางท่าให้เหมาะสม ไม่ดูตึงเครียด หรือเกรงเกินไป ควรวางท่าทางและทรงตัวขณะสอนให้ดูเป็นธรรมชาติแต่ก็ไม่ดูปล่อยตามสบายจนเกินไป

6. การใช้น้ำเสียง

ควรใช้น้ำเสียงที่ชัดเจนเหมาะสม ไม่ซ้ำ ไม่เร็วจนเกินไป มีการออกเสียงการใช้ถ้อยคำถูกต้อง ไม่แสดงอารมณ์ที่ไม่สมควรออกทางน้ำเสียงเพราะโดยปกติแล้วน้ำเสียงของครูสามารถบอกอารมณ์ได้ และความรู้สึกของครูได้ดี ถ้าครูเสียงดีนักเรียนก็จะมีความรู้สึกที่ดีต่อครู

7. การแต่งกาย

ครูควรแต่งกายให้ถูกต้องเหมาะสมเพราะถ้าครูแต่งกายสวยเด่นจนเกินไปทำให้นักเรียนจะให้ความสนใจกับครูมากกว่าบทเรียน ผู้สอนควรแต่งกายให้เรียบร้อย

8. ทักษะการอธิบาย

ทักษะการอธิบาย หมายถึง ความสามารถในการพูดแสดงรายละเอียดและให้ตัวอย่างให้ผู้เรียนเข้าใจ หายจากข้อสงสัย เกิดความชัดเจนในสิ่งนั้น หรือขยายความในลักษณะที่ช่วยให้ผู้อื่นเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ ได้ชัดเจนขึ้น ซึ่งอาจกระทำได้โดยการบอก การตีความ การสาธิต การยกตัวอย่าง ฯลฯ บางครั้งเพื่อให้การอธิบายเป็นที่เข้าใจได้ง่าย อาจจะใช้วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ประกอบการอธิบาย ก็จะช่วยทำให้ผู้ฟังสนใจและเข้าใจความหมายได้ดีขึ้น

เทคนิคการสอนการอธิบาย

1. เวลาอธิบายไม่นานเกินควร เวลาอธิบายไม่เกิน10นาทีเพราะเกินเวลานี้ไปผู้เรียนอาจไม่สนใจเรียน

2. ภาษาที่ง่ายแก่การเข้าใจ รัดกุมไม่เยิ่นเย้อ น่าฟัง

3. สื่อการสอน ควรน่าสนใจช่วยในการอธิบายได้ง่ายยิ่งขึ้น

5. การอธิบายเริ่มจากเรื่องที่เข้าใจง่ายไปหาเรื่องที่ยาก

6. ท่าทางในการอธิบายน่าสนใจ

7. ใช้แนวคิด หรือถ้าเป็นอธิบายของนักเรียนให้ใช้ความรู้ที่ได้เรียนมาเป็นแนวทางในการอธิบายด้วยความเข้าใจตามแนวคิดของนักเรียน

8. มีการสรุปอธิบายด้วย

๘. ทักษะการสร้างความสนใจ

การเข้าใจสนใจเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยให้การเรียนการสอนนั้นประสบผลดี เพราะจะช่วยให้ครูปรับปรุงวิธีการสอนให้เด็กเกิดสนใจในการเรียนและติดตามกิจกรรมโดยตลอดไม่เบื่อหน่ายดังนั้นพยายามใช้เทคนิคต่าง ๆ มากกระตุ้นให้นักเรียนสนใจอยู่ตลอดเวลา

เทคนิคการสอนการสร้างความสนใจ

1. การใช้สีหน้า ท่าทางประกอบการสอน มีการใช้ท่าทางประกอบการสอนจะทำให้ผู้เรียนสนใจเรียนยิ่งขึ้น
2. การใช้ถ้อยคำและน้ำเสียง ถ้อยคำที่ครูใช้และน้ำเสียงเป็นสิ่งกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจเรียน ไม่มีการเน้นหนักเบาจะทำให้การเรียนนั้นไม่น่าสนใจ
3. การเคลื่อนไหวของครูครูควรมีการเคลื่อนไหวในขณะที่สอน ครูควรเปลี่ยนจากจุดนั่งเป็นจุดยืนของตน เพราะถ้าครูยืนอยู่จุดเดียวทำให้ผู้เรียนไม่มีความกระตือรือร้น และไม่เกิดความสนใจเท่าที่ควร
4. การเน้นจุดสำคัญของเรื่อง และการเว้นระยะการพูด หรือการอธิบาย ถ้าครูผู้สอนต้องการให้ผู้เรียนสนใจ ครูควรมีการฝึกเน้นคำพูดสำเนียง จังหวะ นอกจากนี้แล้วครูหยุดนิ่ง เว้นระยะการพูดตอนใดนั้นเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะช่วยให้ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและมีเวลารวบความคิดเชื่อมโยงความคิดได้

๙. ทักษะการใช้คำถาม

คำถามนับเป็นสิ่งสำคัญในการสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาในปัจจุบันที่เน้นให้เด็กคิดเป็นซึ่งการที่จะให้บรรลุเป้าหมายจุดประสงค์ดังกล่าวผู้สอนควรมีวิธีการและเทคนิคต่างๆมากมายสิ่งหนึ่งที่สำคัญคือ การใช้คำถาม ซึ่งการใช้คำถามจะมีประสิทธิภาพได้ครูผู้ถามจะต้องเข้าใจถึงจุดประสงค์ในการถาม เทคนิคการใช้คำถาม

1. ถามด้วยความมั่นใจ ผู้สอนต้องเตรียมคำถามไว้เพื่อให้เกิดความมั่นใจและคล่องตัวในการถาม
2. ถามอย่างกลมกลืนคือ กลมกลืนกับเนื้อหา กิจกรรมที่กำลังเรียนอยู่
3. ถามโดยใช้คำพูดที่เข้าใจง่าย ใช้ภาษาที่เหมาะสมในระดับชั้นเรียนผู้เรียนจะได้เข้าใจการถาม
4. การให้นักเรียนมีโอกาสตอบหลายคนในการสอน ครูควรกระจายคำถามให้ทั่วถึงไม่ใช่ถามแต่ผู้เรียนบางคน
5. การเลือกคำถาม บางครั้งครูควรเลือกถามผู้เรียนบางคนเพื่อจุดประสงค์ของครู เช่นถามผู้เรียนที่เรียนเก่งในกรณีที่ครูต้องการสรุปบทเรียน
6. การเสริมกำลังใจ หรือให้ผลย้อนกลับ เมื่อมีผู้เรียนตอบถูก ครูไม่ควรที่ละเลยที่จะทำให้นักเรียนมีกำลังใจด้วยวิธีการต่างๆ
7. ใช้คำถามในแต่ละประเภท ในการสอนแต่ละครั้งในการสอนแต่ละครั้ง

8. การใช้กิริยาท่าทาง เสียงประกอบในการถาม ครูควรเพิ่มบรรยากาศความสนใจอยากตอบ คำถามของผู้เรียน

10. ทักษะการใช้อุปกรณ์การสอน

อุปกรณ์การสอน จะช่วยให้การเรียนรู้มีความหมายมากขึ้น เพราะอุปกรณ์การสอนจะเป็นจุดรวม ความสนใจสามารถเพิ่มความเป็นรูปธรรมและความเป็นจริงต่อการเรียนรู้ได้มากขึ้น อุปกรณ์การสอน จะเป็นเครื่องมือกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดมองเห็นเรื่องราวหรือสิ่งที่เรียนรู้ได้ถูกต้องและสามารถ จดจำเรื่องราวได้แม่นยำ

เทคนิคการสอนการใช้อุปกรณ์

1. ใช้อุปกรณ์การสอนอย่างคล่องแคล่วว่องไว
2. แสดงอุปกรณ์ให้เห็นชัดทั่วทั้งห้อง
3. ควรหาที่ตั้งอุปกรณ์ วางแขวนขนาดใหญ่
4. ควรใช้ไม้ยาว และมีปลายแหลมชี้แผนภูมิ แผนที่
5. ควรมีการเตรียมผู้เรียนไว้ล่วงหน้าก่อนการใช้อุปกรณ์
6. ควรเลือกใช้ประกอบการใช้อุปกรณ์ให้เหมาะสม
7. พยายามเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ร่วมกิจกรรม หรือได้ศึกษาอุปกรณ์นั้นๆ

11. ทักษะ และเทคนิคการใช้กระดานดำ

1. ครูควรทำความสะอาดกระดานดำทุกครั้งที่ใช้สอน
2. ในการเขียนทุกครั้งไม่ควรเขียนที่เดียวทั้งแผ่นควรแบ่งครึ่งแ่ง 3 ส่วน หรือ 4 ส่วน
3. ในการเขียนกระดาษทุกครั้งควรเขียนจากซ้ายมือไปขวามือ
4. ถ้ามีหัวข้อเรื่องควรเขียนไว้ตรงกลางกระดานดำในส่วนที่เราแบ่งไว้
5. ขณะเขียนยืนห่างกระดานพอสมควร
6. ในการเขียนหนังสือให้เขียนตรงไม่คดเคี้ยว
7. ถ้าต้องการอธิบายข้อความบนกระดานดำไม่ควรยืนบัง ควรใช้ไม้ชี้
8. ถ้ามีข้อความสำคัญอาจใช้ชอล์กสีเมื่อต้องการเน้นข้อความโดยเฉพาะ
9. ถ้ามีข้อความสำคัญอาจใช้ชอล์กสีขีดเส้นใต้
10. เขียนคำตอบของผู้เรียนบนกระดานดำเพื่อเสริมกำลังใจผู้เรียน

13. ทักษะเสริมกำลังใจ

การเสริมกำลังใจ หมายถึงการให้กำลังใจแก่ผู้เรียน เช่น การใช้คำชมเชย หรือ แสดงพฤติกรรม ที่ปรารถนาดีแก่ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีในการเรียนและมีความเชื่อมั่นในตนเอง

เทคนิคเสริมกำลังใจ

1. เมื่อนักเรียนทำพฤติกรรมได้อย่างถูกต้อง ควรเสริมกำลังใจ โดยใช้ท่าทางและวาจา ประกอบกัน

2. เสริมกำลังใจย้อนหลัง โดยให้นักเรียนที่ตอบถูกบอกคำตอบของตนอีกครั้งหนึ่งเพื่อให้เห็นแนวทางที่ตอบไม่ได้ จะได้มีโอกาสตอบได้ถูกต้อง

3. ไม่พูดเกินความจริง ถ้าครูพูดเกินความจริงจะทำให้นักเรียนขาดศรัทธาและเชื่อถือไม่ใช้คำพูดที่จำกัดวงแคบใช้วิธีเสริมกำลังใจให้หลายวิธี

4. ไม่ควรเสริมกำลังใจบางประเภทบ่อยเกินไปเพราะจะทำให้ผู้เรียนไม่เห็นคุณค่าของการเสริมกำลังใจนั้น

5. ใช้วิธีเสริมกำลังใจต่างๆกันและให้โอกาสต่างๆกัน แลให้ทั่วถึงผู้เรียนทุกคน

6. การเสริมกำลังใจทางบวกมากกว่าทางลบจะได้ผลดีกว่า

14. ทักษะการสรุปบทเรียน

การสรุปบทเรียนเป็นการที่ผู้สอนพยายามให้นักเรียนรวบรวมความคิด ความเข้าใจของตนเองจากการเรียนรู้ที่ผ่านมา ว่าได้สาระสำคัญ หลักเกณฑ์ หลักการ หรือแนวคิดสำคัญในช่วงการสอนนั้นอย่างไรบ้าง ทั้งนี้เพื่อนักเรียนจะได้รับประเด็นสำคัญของบทเรียนได้ถูกต้องว่ามีอะไรบ้าง และจะนำความรู้ใหม่ไปสัมพันธ์กับความรู้เดิมได้อย่างไร

เทคนิคการสรุปบทเรียน

1. สรุปโดยอธิบายสั้นๆ ชัดเจน ทบทวนสาระสำคัญที่เรียนมา

2. สรุปโดยอุปกรณหรือรูปภาพประกอบ

3. สรุปโดยสนทนาซักถาม

4. สรุปโดยสร้างสถานการณ์

5. สรุปโดยนิทานหรือสุภาษิต

6. สรุปโดยการปฏิบัติ

๓. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ความหมายของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542 : 1 - 2) ได้กล่าวไว้ว่า แผนการเรียนการสอน หมายถึง แผนการหรือโครงการที่จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อใช้ในการปฏิบัติการสอนในรายวิชาใดวิชาหนึ่ง เป็นการเตรียมการสอนอย่างมีระบบและเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนการสอนไป สู่จุดประสงค์การเรียนรู้ และจุดหมายของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูผู้สอนต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักในการจัดทำแผนการสอน ซึ่งมีความสำคัญดังนี้

1. ก่อให้เกิดการวางแผนและเตรียมการล่วงหน้า เป็นการนำเทคนิควิธีการสอน การเรียนรู้ สื่อเทคโนโลยี และจิตวิทยาการเรียนการสอนมาผสมผสานประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมด้านต่างๆ

2. ส่งเสริมให้ครูผู้สอนค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร เทคนิคการเรียนการสอน การเลือกใช้สื่อ การวัดและการประเมินผลตลอดจนประเด็นต่างๆที่เกี่ยวข้องจำเป็น

3. เป็นคู่มือการสอนสำหรับตัวครูผู้สอนและครูที่สอนแทน นำไปใช้ปฏิบัติการสอน

อย่างมั่นใจ

4. เป็นหลักฐานแสดงข้อมูลด้านการเรียนการสอน และการวัดประเมินผลที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนต่อไป

5. เป็นหลักฐานแสดงความเชี่ยวชาญของครูผู้สอน สามารถนำไปเสนอเป็นผลงานทางวิชาการได้

ณัฐวุฒิ กิจรุ่งเรือง และคณะ (2545 : 53) กล่าวว่า แผนการเรียนรู้ หมายถึง การเตรียมการจัดการเรียนรู้ไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นระบบ และเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาใดวิชาหนึ่ง ให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่หลักสูตรกำหนด แผนการจัดการเรียนรู้มี 2 ระดับ ได้แก่ ระดับหน่วยการเรียนรู้ (Unit Plan) และระดับบทเรียน (Lesson Plan)

รุจิรี ภูสาระ (2545 : 159) ได้กล่าวไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้เป็นเครื่องมือแนวทางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ในสาระการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่ม แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีต้องสามารถตอบคำถามได้ ดังนี้

1. ให้นักเรียนมีคุณสมบัติที่พึงประสงค์อะไรบ้าง
2. จะเสริมสร้างกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนอะไรบ้าง จึงจะให้นักเรียนบรรลุผลตามจุดประสงค์

3. ครูจะต้องมีบทบาทอย่างไรในการจัดกิจกรรม

4. จะใช้สื่อ/อุปกรณ์อะไรจึงจะช่วยให้นักเรียนบรรลุจุดประสงค์

5. ได้อย่างไรว่านักเรียนเกิดคุณสมบัติตามที่คาดหวังไว้

สุวิทย์ มูลคำ และคณะ (2549 : 58) ได้กล่าวไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึงแผนการเตรียมการสอนหรือการกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นระบบและจัดทำไว้เป็นลายลักษณ์อักษร โดยมีการรวบรวมข้อมูลต่างๆ มากำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ โดยเริ่มจากการกำหนดวัตถุประสงค์จะให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านใด (สติปัญญา / เจตคติ / ทักษะ) จะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิธีใด ใช้สื่อการสอนหรือแหล่งเรียนรู้ใด และจะประเมินผลอย่างไร

สรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แผนการหรือโครงสร้างที่จัดทำไว้เป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อการปฏิบัติการสอนในวิชาหนึ่ง เป็นการเตรียมการสอนอย่างเป็นระบบ และเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนการสอนไปสู่จุดมุ่งหมายการเรียนรู้ และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

สุวิทย์ มูลคำ และคณะ (2549 : 58) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการจัดทำแผนการ จัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. ทำให้เกิดการวางแผนวิธีสอนที่ดี วิธีเรียนที่ดี ที่เกิดจากการผสมผสานความรู้ และจิตวิทยาการศึกษา

2. ช่วยให้ผู้สอนมีเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้ที่ทำได้ล่วงหน้าด้วยตนเอง

และทำให้ครูมีความมั่นใจในการจัดการเรียนรู้ได้ตามเป้าหมาย

3. ช่วยให้ครูผู้สอนทราบว่า การสอนของตนได้เดินไปในทิศทางใด หรือทราบว่า จะสอนอะไร ด้วยวิธีการใด สอนทำไม สอนอย่างไร จะใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้อะไร มีการวัด และ ประเมินผลอย่างไร

4. ส่งเสริมให้ครูผู้สอนใฝ่ศึกษาหาความรู้ ทั้งเรื่องหลักสูตร วิธีจัดการเรียนรู้ จะจัดหาและใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ ตลอดจนการวัดและประเมินผล

5. ใช้เป็นคู่มือสำหรับครูที่มาสอน (จัดการเรียนรู้) แทนได้

6. แผนการจัดการเรียนรู้ที่นำไปใช้และพัฒนาแล้วจะเกิดประโยชน์ต่อวงการศึกษา

7. เป็นผลงานทางวิชาการที่แสดงถึงความชำนาญและความเชี่ยวชาญของครูผู้สอน สำหรับประกอบการประเมินเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งและวิทยฐานะครูให้สูงขึ้น

ประโยชน์ของการทำแผนการจัดการเรียนรู้

ณัฐวุฒิ กิจรุ่งเรือง และคณะ (2545 : 53 - 54) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการทำแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. เพื่อให้เห็นความต่อเนื่องของการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร
2. เพื่อให้การจัดการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และความ ต้องการของผู้เรียน
3. เพื่อสามารถเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ให้พร้อมก่อนทำการสอนจริง
4. เพื่อให้ผู้สอนมีความมั่นใจและเชื่อมั่นในการจัดการเรียนรู้
5. เพื่อให้เกิดการปรับปรุงวิธีการจัดการเรียนรู้จากข้อจำกัดที่พบ
6. เพื่อให้ผู้สอนแทนได้ในกรณีที่มีเหตุจำเป็น
7. เพื่อเป็นหลักฐานสำหรับพิจารณาผลงานและคุณภาพในการปฏิบัติการสอน
8. เพื่อเป็นเครื่องบ่งชี้ความเป็นวิชาชีพของครูผู้สอน (แผนจัดการเรียนรู้เป็น

ลักษณะเฉพาะของวิชาชีพ)

ลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี ควรมีลักษณะดังนี้ (สุวิทย์ มูลคำ และคณะ. 2549 : 59)

1. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ไว้ชัดเจน (ในการสอนเรื่องนั้นๆ ต้องการให้ ผู้เรียนเกิดคุณสมบัติอะไร หรือด้านใด)
2. กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ชัดเจน และนำไปสู่ผลการเรียนรู้ตาม จุดประสงค์ได้จริง (ระบุบทบาทของครูผู้สอนและผู้เรียนไว้อย่างชัดเจนว่าจะต้องทำอะไรจึงจะทำให้ การเรียนการสอนบรรลุผล)
3. กำหนดสื่ออุปกรณ์และแหล่งเรียนรู้ไว้ชัดเจน (จะใช้สื่อ อุปกรณ์หรือแหล่งเรียนรู้ อะไรช่วยบ้าง และจะใช้อย่างไร)

4. กำหนดวิธีวัดและประเมินผลไว้ชัดเจน (จะใช้วิธีการและเครื่องมือในการวัดและประเมินผลใด เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้นั้น)
5. ยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนได้ (ในกรณีที่มีปัญหาเมื่อมีการนำไปใช้ หรือไม่สามารถกำหนดการจัดการเรียนรู้ตามแผนนั้นได้ก็สามารถปรับเปลี่ยนเป็นอย่างอื่นได้ โดยไม่กระทบต่อการเรียนการสอนและผลการเรียนรู้)
6. มีความทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ ความเคลื่อนไหวต่างๆ และสอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริงที่ผู้เรียนดำเนินชีวิตอยู่
7. แปลความได้ตรงกัน แผนการจัดการเรียนรู้ที่เขียนขึ้นจะต้องสื่อความหมายได้ตรงกัน เขียนให้อ่านเข้าใจง่าย กรณีมีการสอนแทนหรือเผยแพร่ ผู้นำไปใช้สามารถเข้าใจและใช้ได้ตรงตามจุดประสงค์ของผู้เขียนแผนการจัดการเรียนรู้
8. มีการบูรณาการ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี จะสะท้อนให้เห็นการบูรณาการแบบองค์รวมของเนื้อหาสาระความรู้และวิธีการจัดการเรียนรู้เข้าด้วยกัน
9. มีการเชื่อมโยงความรู้ไปใช้อย่างต่อเนื่อง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้นำความรู้และประสบการณ์เดิมมาเชื่อมโยงกับความรู้และประสบการณ์ใหม่ และนำไปใช้ในชีวิตจริงกับการเรียนในเรื่องต่อไป

การจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ในการจัดทำแผนการเรียนรู้ ผู้สอนมีอิสระในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเองซึ่งมีหลากหลายรูปแบบ แต่อย่างไรก็ตามผู้สอนควรปฏิบัติตามนโยบายของโรงเรียนที่กำหนดรูปแบบไว้ว่าให้ใช้รูปแบบใด หากโรงเรียนไม่ได้กำหนดรูปแบบไว้จึงเลือกแบบที่ตนเองเห็นว่า สะดวกต่อการนำไปใช้ ซึ่งสรุปขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ได้ดังนี้ (เอกรินทร์ สีมหาศาล. 2545 : 441)

1. เลือกรูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้แผนนั้นๆ
2. ตั้งชื่อแผนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้แผนนั้นๆ
3. กำหนดจำนวนเวลา ระบุระดับชั้น และช่วงเวลาของหลักสูตรให้ชัดเจน
4. วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ที่สอดคล้องและครอบคลุมกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี/รายภาคที่กำหนดไว้ ลงมือเขียนเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชา
5. เลือกจุดประสงค์การเรียนรู้ที่วิเคราะห์ตามข้อ 4 นำเฉพาะจุดประสงค์การเรียนรู้หัวข้อเรื่อง และสาระการเรียนรู้ของแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อกำหนดเป็นจุดประสงค์ปลายทางตามธรรมชาติวิชาของแผนนั้นๆ
6. วิเคราะห์รายละเอียดสาระการเรียนรู้ของแผนการเรียน เพื่อนำไปจัดการเรียนรู้ตามเนื้อหาสาระที่จำเป็นต้องสอน ให้ผู้เรียนเข้าใจ และเป็นมวลเนื้อหาที่สำคัญหรือจำเป็นต่อการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ของหลักสูตร
7. กำหนดจุดประสงค์นำทางตามลำดับความยากง่ายของเนื้อหาต่างๆ

8. เลือกกิจกรรมการเรียนการสอนและเทคนิควิธีการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา และสภาพของผู้เรียน

9. เลือกสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนที่จำเป็น สำหรับใช้ประกอบการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในแผน เช่น รูปภาพ บัตรคำ วีดิทัศน์

10. กำหนดขั้นตอนการจัดกิจกรรมเรียนรู้ โดยคำนึงถึงขั้นตอนการจัดเรียน การสอนตามธรรมชาติวิชา ตามลำดับจุดประสงค์นำทาง และควรคำนึงถึงการบูรณาการเทคนิควิธีการ สอนกระบวนการเรียนรู้ทั้งสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ที่สอดคล้องกัน เพื่อเชื่อมโยงเข้าไว้ในแต่ละขั้นตอน ของการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้

11. กำหนดวิธีการวัดผลและประเมินผล โดยระบุเครื่องมือและวิธีการประเมินผล การเรียน ทั้งที่เกิดขึ้นระหว่างเรียน ตามลำดับจุดประสงค์นำทางและที่เกิดขึ้นภายหลังการเรียน การสอน ให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังตามหลักสูตร

๔. ประสิทธิภาพของผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การหาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง การนำแผนการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ไปใช้ (Try – out) คือ นำการนำไปทดลองใช้ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้แล้วนำผลมาปรับปรุง แก้ไขและทดลองใช้จริง (Trail Run) เพื่อให้ได้ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ. 2521 : 143)

การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพ

เกณฑ์ประสิทธิภาพ หมายถึง ระดับประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จะช่วย ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ หากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพแล้ว แผนการจัดการเรียนรู้นั้น มีคุณค่าที่จะนำไปสอนนักเรียนได้

การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพกระทำได้โดยการประเมินผลพฤติกรรมของผู้เรียน 2 ประเภท คือ พฤติกรรมต่อเนื่องและพฤติกรรมขั้นสุดท้าย โดยกำหนดค่าประสิทธิภาพเป็น E_1 คือ ประสิทธิภาพของกระบวนการ E_2 คือ ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ซึ่งคิดเป็นร้อยละของผลเฉลี่ยของ คะแนนที่ได้ ดังนั้น E_1/E_2 คือ ประสิทธิภาพของกระบวนการ / ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ เช่น 80/80 หมายความว่า เมื่อเรียนจากแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แล้วผู้เรียนสามารถทำแบบฝึกหัด หรืองาน ได้ผลเฉลี่ยร้อยละ 80 และทำแบบทดสอบหลังเรียนร้อยละ 80 โดยปกติเนื้อหาที่เป็นความรู้ ความจำ มักจะตั้งไว้ 80/80 , 85/85 หรือ 90/90 ส่วนเนื้อหาที่เป็นทักษะมักจะต่ำกว่านี้ เช่น 75/75

การหาประสิทธิภาพของผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การหาประสิทธิภาพของผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง การนำแผนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ไปทดลองใช้ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ แล้วนำผลที่ได้มาปรับปรุงเพื่อนำไปสอนจริง ให้ได้ประสิทธิภาพตามเกณฑ์กำหนด มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2537 : 479 - 498) ให้ ความหมายของเกณฑ์ประสิทธิภาพผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

เกณฑ์การหาประสิทธิภาพ หมายถึง ระดับประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เป็นระดับที่จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้จะพึงพอใจ หากแผนการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพถึงระดับนั้นแล้ว การจัดกิจกรรมการรู้นั้นก็จะมีคุณค่าที่จะนำไปสอนนักเรียน

เกณฑ์การหาประสิทธิภาพ กำหนดเป็นเกณฑ์ที่ผู้สอนคาดหวังว่าผู้เรียนจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนทั้งหมด ต่อเปอร์เซ็นต์ของผลการทดสอบหลังเรียนของผู้เรียนทั้งหมดนั้น คือ E_1 / E_2 คือประสิทธิภาพของกระบวนการ ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

การกำหนดเกณฑ์ E_1 / E_2 ให้มีค่าเท่าใด ให้ผู้สอนเป็นผู้พิจารณาตามความเข้าใจ การหาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

เมื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สูงขึ้นต้องนำไปหาประสิทธิภาพแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขตามขั้นตอน ดังนี้

1. ชั้น 1:1 (แบบเดี่ยว) คือ นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไปทดลองใช้กับนักเรียน 6 – 10 คน คำนวณหาประสิทธิภาพแล้วปรับปรุงให้ดีขึ้น
2. ชั้น 1 : 10 (แบบกลุ่ม) คือนำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไปทดลองใช้กับนักเรียน 6 – 10 คน คำนวณหาประสิทธิภาพแล้วปรับปรุงให้ดีขึ้น
3. ชั้น 1 : 100 (ภาคสนามหรือกลุ่มใหญ่) คือ นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไปใช้กับนักเรียน 30 – 100 คน คำนวณหาประสิทธิภาพแล้วปรับปรุงให้ดีขึ้น

เกณฑ์ประสิทธิภาพมีหลายเกณฑ์ เช่น 75/75, 80/80, 90/90 จากการทดลองผลปรากฏว่า เกณฑ์ที่เหมาะสมสำหรับวิชาที่ให้ความรู้ความจำ คือ 85 วิชาทักษะทางภาษา คือ 80 (เพียรจิต พันธุ์โอภาส. 2541 : 34)

การหาประสิทธิภาพมีขั้นตอนการหาประสิทธิภาพ ดังนี้

1. ทดลองกลุ่มที่ไม่ใช่ตัวอย่าง ทั้งกับเด็กอ่อน ปานกลาง และเก่ง นำผลที่ได้ คำนวณหาประสิทธิภาพเสร็จแล้วปรับปรุงให้ดีขึ้น ปกติคะแนนที่ได้จากการทดลองนี้จะมีค่าต่ำกว่าเกณฑ์มาก
2. ทดลองสนาม คือ ทดลองกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง นำผลการทดลองที่ได้ คำนวณหาประสิทธิภาพแล้วปรับปรุงให้สมบูรณ์อีกครั้ง ผลลัพธ์ที่ได้ควรใกล้เคียงกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ หากต่ำกว่าไม่เกินร้อยละ 2.5 ก็ยอมรับ แต่ถ้าหากต่างกันมาก ต้องปรับปรุงแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ให้ได้ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้ศึกษามีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการสอนด้วยเทคนิคการทำโมเดลชุดตุ๊กตา รายวิชา วิชาพัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย ของนักศึกษาระดับชั้นปวส.1/1 สาขาวิชาเทคโนโลยีแฟชั่น และเครื่องแต่งกาย วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา โดยดำเนินการศึกษาตามประเด็นต่างๆ ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิธีดำเนินการ
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับชั้นปวส.1/1 สาขาวิชาเทคโนโลยีแฟชั่นและเครื่องแต่งกาย ประเภทวิชาคหกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 1 ห้องเรียน มีผู้เรียนจำนวน 19 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ประกอบด้วย

2.1 แผนการเรียนรู้อาชีวพัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย รหัสวิชา 30401 - 2001 ของนักศึกษาระดับชั้นปวส.1/1 สาขาวิชาเทคโนโลยีแฟชั่นและเครื่องแต่งกาย วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา

2.2 เทคนิคการทำโมเดลชุดตุ๊กตา วิชาพัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย รหัสวิชา 30401 - 2001 ของนักศึกษาระดับชั้นปวส.1/1 สาขาวิชาเทคโนโลยีแฟชั่นและเครื่องแต่งกาย วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา

2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.3.1 แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งครอบคลุมเนื้อหาและจุดประสงค์เรื่องเครื่องแต่งกาย วิชาพัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย รหัสวิชา 30401 - 1001 โดยจำแนกเป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน จำนวน 20 ข้อ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน จำนวน 20 ข้อ แต่ละข้อมีจำนวน 4 ตัวเลือก โดยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการ

เรียนก่อนเรียนและหลังเรียนเป็นชุดเดียวกันแต่สลับตัวเลือกตอบ ใช้เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความก้าวหน้าในการเรียนของผู้เรียน

2.3.2 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการสอนด้วยเทคนิคการทำโมเดลชุดตุ๊กตา วิชาวิวัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย รหัสวิชา 30401 - 2001 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

2.3.3 แบบประเมินผลงาน

3. วิธีดำเนินการและการเก็บรวบรวมข้อมูล

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยเทคนิคการทำโมเดลชุดตุ๊กตา รายวิชาวิวัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีขั้นตอนดังนี้

3.1 รูปแบบการสอนด้วยเทคนิคการทำโมเดลชุดไทย

1. ก่อนการวิจัย พบปะพูดคุยกับนักศึกษาแต่ละคน เพื่อทบทวนความรู้เดิมเกี่ยวกับรูปแบบลักษณะของเสื้อผ้าและให้นักศึกษายกตัวอย่างชื่อเรียกของเสื้อผ้าที่ใช้ในชีวิตประจำวัน พร้อมเขียนบรรยายลักษณะแบบเสื้อ คนละ 3 แบบ ลงในกระดาษที่ครูผู้สอนแจก เพื่อเป็นการทดสอบความรู้เดิมและเป็นการคัดกรองผู้เรียนในเบื้องต้น

2. นักศึกษาทำแบบทดสอบก่อนเรียนเรื่อง ความรู้เรื่องชุดไทยพระราชนิยม จำนวน 20 ข้อ ใช้เวลา 30 นาที โดยผู้ที่ได้คะแนนเฉลี่ยในช่วง 15-20 คะแนน ถือว่า มีพื้นฐานความรู้อยู่ในระดับ ดีมาก ผู้ที่ได้คะแนนรวมเฉลี่ยในช่วง 10-14 คะแนน ถือว่า มีพื้นฐานความรู้อยู่ในระดับดี ผู้ที่ได้คะแนนรวมเฉลี่ยในช่วง 6-9 คะแนน ถือว่า มีพื้นฐานความรู้อยู่ในระดับพอใช้ และผู้ที่ได้คะแนนรวมเฉลี่ยในช่วง 1-5 คะแนน ถือว่า มีพื้นฐานความรู้ในระดับที่ควรได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วน (ดัดแปลงจาก วรณทิพา, 2538)

4. ผู้วิจัยดำเนินการสอนตามขั้นตอนต่อไปนี้

4.1 จัดทำคะแนนฐานของนักศึกษาแต่ละคน โดยเป็นคะแนนเฉลี่ยของนักศึกษาในการสอบกลางภาค การสอบย่อยก่อนกลางภาคที่ผ่านมา แล้วแบ่งกลุ่มนักศึกษากลุ่มละ 3 คน แบบคณะกรรมการ

4.2 จัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง เครื่องแต่งกาย โดยใช้เทคนิคการสอนด้วยการทำโมเดลชุดตุ๊กตา เน้นกิจกรรมการศึกษาค้นคว้าเป็นกลุ่ม (Group Investigation) และการฝึกปฏิบัติจริง โดยชี้แจงให้นักศึกษาเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการทำงาน เกณฑ์การประเมินผลงาน และให้นักศึกษาบอกถึงความสำคัญของการทำโมเดลเสื้อผ้า

4.3 ให้นักศึกษาชมตัวอย่างชุดไทยและชุดมลายูท้องถิ่น อธิบายและสาธิตวิธีการทำโมเดลชุดตุ๊กตา ชุดไทยพระราชนิยมทั้ง 8 ชุด และชุดมลายูท้องถิ่น ให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติงานเป็นกลุ่ม และรายงานหน้าชั้นเรียนนำเสนอผลงานการทำโมเดลชุดไทยพระราชนิยมทั้ง 8 ชุด และชุด

มลาญท้องถิ่น โดยการพุดนำเสนอหน้าชั้นเรียน ผู้วิจัยให้คำแนะนำเพิ่มเติมและนำอภิปรายเพื่อให้นักศึกษาสรุปความรู้จากการทำกิจกรรม

5. เมื่อสอนจบในหัวข้อต่างๆ ให้นักศึกษาทำแบบทดสอบย่อยท้ายคาบ 20 นาที ซึ่งแต่ละหัวข้อคะแนนเต็ม 10 คะแนน และนำคะแนนของนักศึกษาที่ได้มาเทียบเป็นคะแนนพัฒนาการ (Improvement Points) ของแต่ละคน ซึ่งหาได้จากความแตกต่างระหว่างคะแนนฐานกับคะแนนที่นักเรียนสอบได้ในการทดสอบย่อย (ถ้าต่ำกว่าคะแนนฐานมากกว่า 3 คะแนน จะได้คะแนนพัฒนาการ 0 คะแนน ถ้าต่ำกว่าคะแนนฐานตั้งแต่ 1-3 คะแนนจะได้คะแนนพัฒนาการ 10 คะแนน ถ้าได้เท่าคะแนนฐาน ถึง มากกว่าคะแนนฐานตั้งแต่ 1-3 คะแนนจะได้คะแนนพัฒนาการ 20 คะแนน ถ้าได้มากกว่าคะแนนฐาน 3 คะแนนขึ้นไปจะได้คะแนนพัฒนาการ 30 คะแนน ถ้าได้คะแนนเต็มโดยไม่พิจารณาคะแนนฐาน จะได้คะแนนพัฒนาการ 30 คะแนน) ส่วนคะแนนของกลุ่ม ได้จากการรวมคะแนนพัฒนาการของนักเรียนทุกคนในกลุ่มเข้าด้วยกันแล้วหาค่าเฉลี่ย (ดัดแปลงจากวรรณทิพา, 2538)

6. สุ่มสัมภาษณ์นักศึกษาแต่ละกลุ่มอย่างไม่เป็นทางการ เกี่ยวกับความรู้และทักษะการทำโมเดลชุดตุ๊กตา

7. หลังจากผู้วิจัยสอนครบทุกหัวข้อ นักศึกษาทำแบบทดสอบหลังเรียน ซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียน ใช้เวลา 20 นาที

3.2 แบบสอบถามของผู้เรียน

การสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการสอนด้วยการทำโมเดลตุ๊กตา รายวิชา วิชาพัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 2 ตอน คือ

1) ตอนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการสอนด้วยการทำโมเดลชุดตุ๊กตา รายวิชา วิชาพัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาความรู้ ด้านทักษะประสบการณ์ ด้านการจัดกิจกรรมการสอน และด้านการนำไปใช้ จำนวน 10 รายการ ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยแต่ละระดับ มีความหมายดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง มีความพึงพอใจระดับมาก

คะแนน 3 หมายถึง มีความพึงพอใจระดับปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง มีความพึงพอใจระดับน้อย

คะแนน 1 หมายถึง มีความพึงพอใจระดับน้อยที่สุด

2) ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นอื่นๆ ที่มีต่อรูปแบบการสอนด้วยการทำโมเดลชุดตุ๊กตา รายวิชา วิชาพัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษานำข้อมูลการศึกษาค้นคว้าที่ได้จากขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ไปทำการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากการสอบก่อนและหลังเรียนจะพิจารณาว่าจำนวนนักศึกษาผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๖0 ของจำนวนข้อสอบทั้งหมดมีจำนวนเพิ่มขึ้นหรือไม่ และวิเคราะห์ค่าความแตกต่างระหว่างก่อนและหลังการเรียนแบบร่วมมือด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

2. การปฏิบัติงานกลุ่มและการนำเสนอผลงานหน้าชั้นของนักศึกษา จะพิจารณาคะแนนรวมของนักศึกษาแต่ละกลุ่มว่ามีคะแนนสูงขึ้นหรือไม่

3. การทดสอบย่อยในแต่ละคาบเรียน ใช้คะแนนพัฒนาการของนักศึกษา แต่ละคนเฉลี่ยเป็นคะแนนของกลุ่มว่ามีคะแนนสูงขึ้นหรือไม่

4. ด้านความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ ข้อมูลที่ได้เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยอ่านข้อความที่บันทึกไว้แล้วจัดกลุ่มคำตอบ

5. ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินการมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่มก่อนและหลังการเรียนแบบร่วมมือ ผู้วิจัยหาคะแนนเฉลี่ยรวมของนักศึกษาทุกคนในแต่ละด้าน แล้วนำคะแนนที่ได้มาพิจารณาในแต่ละด้านว่ามีคะแนนสูงขึ้นหรือไม่

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีการใช้สถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

6.1 สถิติพื้นฐาน

6.1.1 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) คำนวณจากสูตร (ลัวัน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2538 : 79)

$$\text{สูตร} \quad \bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง

6.1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) คำนวณจากสูตร (ล้วน สาย
ยศ และ อังคณา สายยศ. 2538 : 79)

สูตร
$$S = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 $(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง
 $N-1$ แทน จำนวนนักศึกษาตัวแปรอิสระ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากผลการศึกษาค้นคว้าในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้วยเทคนิคการสอนการทำโมเดลชุดตุ๊กตา รายวิชาวิวัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย ของ นักศึกษาระดับชั้นปวส.1/1 สาขาวิชาเทคโนโลยีแฟชั่นและเครื่องแต่งกาย วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2563 สาขาวิชาเทคโนโลยีแฟชั่น และ เครื่องแต่งกาย ประเภทวิชาคหกรรม ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้ศึกษาได้ รวบรวมข้อมูลแล้วนำมาวิเคราะห์และเสนอผลการวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน จำนวนนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง
k	แทน คะแนนเต็ม
$\bar{X}$	แทน คะแนนเฉลี่ย
S	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
t	แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน t - Distribution
$\sum D$	แทน ผลรวมของความแตกต่างรายคู่ระหว่างคะแนนจากการทดสอบก่อนและหลัง ด้วยเทคนิคการสอนการทำโมเดลชุดตุ๊กตา รายวิชาวิวัฒนาการสิ่งทอ และเครื่องแต่งกาย รหัสวิชา 30401 - 2001
$\sum D^2$	แทน ผลรวมของกำลังสองของความแตกต่างรายคู่ระหว่างคะแนนจากการทดสอบ ก่อนและหลังเรียน ด้วยเทคนิคการสอนการทำโมเดลชุดตุ๊กตา รายวิชา วิวัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย รหัสวิชา 30401 - 2001
E_1	แทน คะแนนประสิทธิภาพของกระบวนการ (คะแนนใบงาน)
E_2	แทน คะแนนประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (คะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน)
R	แทน อันดับของค่าเฉลี่ย

2. ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เรียน และค่าดัชนีประสิทธิผล รายวิชา วิชาพัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย ของนักศึกษาระดับชั้นปวส.1/1 สาขาวิชาเทคโนโลยีแฟชั่นและเครื่องแต่งกาย วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา

2.2 การศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อเทคนิคการสอนการทำโมเดลชุดตุ๊กตา รายวิชา วิชาพัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย รหัสวิชา 30401 - 2001 ของนักศึกษาระดับชั้นปวส.1/1 สาขาวิชาเทคโนโลยีแฟชั่นและเครื่องแต่งกาย วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ได้ทำการวิเคราะห์และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับดังนี้

3.1 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาระดับชั้นปวส.1/1 สาขาวิชาเทคโนโลยีแฟชั่นและเครื่องแต่งกาย วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา จำนวน 19 คน ด้วยการจัดกิจกรรมทำโมเดลชุดตุ๊กตา รายวิชา วิชาพัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย ของนักศึกษาระดับชั้นปวส.1 สาขาวิชาเทคโนโลยีแฟชั่นและเครื่องแต่งกาย นำคะแนนมาวิเคราะห์ผล โดยใช้สถิติคือ t - test for Dependent Samples ปรากฏผล ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t - test ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน วิชา วิชาพัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย รหัสวิชา 30401 - 2001 ของนักศึกษาระดับชั้นปวส.1/1 สาขาวิชาเทคโนโลยีแฟชั่นและเครื่องแต่งกาย วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา จำนวน 19 คน

การทดสอบ	N	k	$\bar{X}$	S	t
ก่อนเรียน	19	20	3.50	0.58	
หลังเรียน	19	20	8.00	0.82	15.5๙*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 [$t_{(0.05, 6)} = 2.35$]

จากตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน เท่ากับ 3.50 และค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน เท่ากับ 8.00 จะเห็นได้ว่าค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน แสดงว่าผู้เรียนมีพัฒนาการในการเรียนสูงขึ้นหลังจากเรียนด้วยเทคนิคการสอนการทำโมเดลชุดตุ๊กตา รายวิชา วิชาพัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย รหัสวิชา 30401 - 2001 ของนักศึกษาระดับชั้นปวส.1/1 เมื่อเปรียบเทียบโดยใช้ค่า t -test โดยค่า $t = 15.59$ แสดงว่าผู้เรียนที่เรียนด้วยเทคนิคการสอนการทำโมเดลชุดตุ๊กตา วิชาวิชาพัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย รหัสวิชา 30401 - 2001 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.2 การศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อเทคนิคการสอนการทำโมเดลชุดตุ๊กตา รายวิชา วิชาวิวัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย ประเภทวิชาคหกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา จำนวน 19 คน โดยนำผลการประเมินที่ได้ นำมาวิเคราะห์ผล ดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อเทคนิคการสอนการทำโมเดลชุดไทย รายวิชาวิวัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย ด้านเนื้อหาความรู้

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	R	ระดับความพึงพอใจ
1. มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้	4.75	.50	1	มากที่สุด
2. เนื้อหามีความถูกต้องชัดเจน	4.50	.58	2	มากที่สุด
3. เนื้อหาเรียงลำดับได้เหมาะสมสัมพันธ์กัน	4.25	.50	3	มาก
รวม	4.52	.53		มากที่สุด

จากตารางที่ 2 ผู้เรียนมีระดับความพึงพอใจต่อเทคนิคการสอนการทำโมเดลชุดตุ๊กตา วิชาวิวัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย ด้านเนื้อหาความรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$) เมื่อจำแนกรายข้อพบว่าค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจที่มีอันดับสูงสุด คือ มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.75$) รองลงมา เนื้อหาที่มีความถูกต้องชัดเจน คือ ($\bar{X} = 4.50$) ส่วนค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจที่มีอันดับต่ำสุด คือ เนื้อหาเรียงลำดับได้เหมาะสมสัมพันธ์กัน ($\bar{X} = 4.25$)

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อเทคนิคการสอนการทำโมเดลชุดตุ๊กตา รายวิชาวิวัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย ด้านทักษะประสบการณ์

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	R	ระดับความพึงพอใจ
1. การสาธิตสอน	4.75	.50	1	มากที่สุด
2. การฝึกปฏิบัติงาน	4.25	.50	3	มาก
3. การส่งงานตรงเวลา	4.00	.50	4	มาก
4. ทำงานอย่างมีระบบ ละเอียด รอบคอบ	4.50	.50	2	มากที่สุด
รวม	4.38	.60		มาก

จากตารางที่ 3 ผู้เรียนมีระดับความพึงพอใจต่อเทคนิคการสอนด้วยการทำโมเดลชุดตุ๊กตา วิชาวิวัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย ด้านทักษะประสบการณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) เมื่อจำแนกรายข้อพบว่าค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจที่มีอันดับสูงสุด คือ การสาธิตสอน ($\bar{X} = 4.75$)

= 4.75) รองลงมา คือ ทำงานอย่างมีระบบ ละเอียด รอบคอบ ($\bar{X} = 4.50$) และอันดับสาม คือ การฝึกปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.25$) ส่วนค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจที่มีอันดับต่ำสุด คือ การส่งงานตรงเวลา ($\bar{X} = 4.00$)

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อเทคนิคการสอนการทำโมเดลชุดตุ๊กตา รายวิชาวิวัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย ด้านการจัดกิจกรรมการสอน

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	R	ระดับความพึงพอใจ
1. การนำเข้าสู่บทเรียน	4.75	.50	1	มากที่สุด
2. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.50	.58	2	มากที่สุด
3. การสรุปบทเรียน	3.25	.96	3	มาก
รวม	4.55	.68		มากที่สุด

จากตารางที่ 4 ผู้เรียนมีระดับความพึงพอใจต่อเทคนิคการสอนการทำโมเดลชุดตุ๊กตา วิชาวิวัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย ด้านการจัดกิจกรรมการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.55$) เมื่อจำแนกรายข้อพบว่าค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจที่มีอันดับสูงสุด คือ การนำเข้าสู่บทเรียน ($\bar{X} = 4.75$) รองลงมา คือ กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.50$) ส่วนค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจที่มีอันดับต่ำสุด คือ การสรุปบทเรียน ($\bar{X} = 3.25$)

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อเทคนิคการสอนการทำโมเดลชุดตุ๊กตา รายวิชาวิวัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย ด้านการนำไปใช้

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	R	ระดับความพึงพอใจ
1. การออกแบบเสื้อผ้า	4.25	.58	3	มาก
2. การสร้างแบบตัด	4.50	.50	2	มากที่สุด
3. การเย็บประกอบชิ้นงาน	4.75	.50	1	มากที่สุด
รวม	4.50	.53		มากที่สุด

จากตารางที่ 5 ผู้เรียนมีระดับความพึงพอใจต่อเทคนิคการสอนการทำโมเดลชุดตุ๊กตา วิชาวิวัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย ด้านการนำไปใช้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) เมื่อจำแนกรายข้อพบว่าค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจที่มีอันดับสูงสุด คือ การเย็บประกอบชิ้นงาน ($\bar{X} = 4.75$) รองลงมา คือ การสร้างแบบตัด ($\bar{X} = 4.50$) ส่วนค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจที่มีอันดับต่ำสุด คือ การออกแบบเสื้อผ้า ($\bar{X} = 4.25$)

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อเทคนิคการสอนการทำโมเดลชุดตุ๊กตา รายวิชาวิวัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย รวมทุกด้าน

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	R	ระดับความพึงพอใจ
ด้านเนื้อหาความรู้	4.55	.68	1	มากที่สุด
ด้านทักษะประสบการณ์	4.50	.64	3	มากที่สุด
ด้านการจัดกิจกรรมการสอน	4.38	.60	4	มาก
ด้านการนำไปใช้	4.52	.63	2	มากที่สุด
รวม	4.47	.58		มาก

จากตารางที่ 6 ผู้เรียนมีระดับความพึงพอใจต่อเทคนิคการสอนการทำโมเดลชุดตุ๊กตา วิชาวิวัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย รวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$) เมื่อจำแนกรายด้านพบว่า ค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจที่มีอันดับสูงสุด คือ ด้านเนื้อหาความรู้ ($\bar{X} = 4.55$) รองลงมา คือ ด้านการนำไปใช้ ($\bar{X} = 4.52$) และอันดับสาม คือ ด้านทักษะประสบการณ์ ($\bar{X} = 4.50$) ส่วนค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจที่มีอันดับต่ำสุด คือ ด้านการจัดกิจกรรมการสอน ($\bar{X} = 4.38$)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

รายงานการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยเทคนิคการทำโมเดลชุดตุ๊กตา รายวิชา วิศวกรรมสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย ของนักศึกษาระดับชั้นปวส.1/1 สาขาวิชาเทคโนโลยีแฟชั่นและเครื่องแต่งกาย วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา ผู้ศึกษาค้นคว้าสรุปผลการศึกษาค้นคว้าตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
4. สรุปผลการศึกษาค้นคว้า
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ

โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1.1 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน รายวิชา วิศวกรรมสิ่งทอ และเครื่องแต่งกาย ของนักศึกษาระดับชั้นปวส.1/1 สาขาวิชาเทคโนโลยีแฟชั่นและเครื่องแต่งกาย วิทยาลัยอาชีวศึกษา ยะลา โดยใช้เทคนิคการสอนการทำโมเดลชุดตุ๊กตา

1.2 เพื่อหาประสิทธิภาพของเทคนิคการสอนการทำโมเดลชุดตุ๊กตา รายวิชา วิศวกรรม สิ่งทอและเครื่องแต่งกาย ของนักศึกษาระดับชั้นปวส.1/1 สาขาวิชาเทคโนโลยีแฟชั่นและเครื่องแต่งกาย วิทยาลัยอาชีวศึกษา ยะลา ให้ได้เกณฑ์ 80/80

1.3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อเทคนิคการสอนการทำโมเดลชุดตุ๊กตา วิชา วิศวกรรมสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย ของนักศึกษาระดับชั้นปวส.1/1 สาขาวิชาเทคโนโลยีแฟชั่น และเครื่องแต่งกาย วิทยาลัยอาชีวศึกษา ยะลา

2. ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับชั้นปวส.1 สาขาวิชาเทคโนโลยีแฟชั่นและเครื่องแต่งกาย วิทยาลัยอาชีวศึกษา ยะลา

2.2 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับชั้นปวส.1/1 สาขาวิชาเทคโนโลยีแฟชั่นและเครื่องแต่งกาย วิทยาลัยอาชีวศึกษา ยะลา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 1 ห้องเรียน มีผู้เรียน จำนวน 19 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ประกอบด้วย

3.1 แผนการเรียนรู้ วิชาวิวัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย รหัสวิชา 30401 - 2001 ของนักศึกษา ระดับชั้นปวส.1/1 สาขาวิชาเทคโนโลยีแฟชั่นและเครื่องแต่งกาย วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา

3.2 เทคนิคการสอนการทำโมเดลชุดตุ๊กตา วิชาวิวัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย รหัสวิชา 30401 - 2001 ของนักศึกษาระดับชั้นปวส.1/1 สาขาวิชาเทคโนโลยีแฟชั่นและเครื่อง แต่งกาย วิทยาลัย อาชีวศึกษายะลา

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.1 แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งครอบคลุมเนื้อหาและจุดประสงค์ วิชา วิวัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย รหัสวิชา 30401 - 2001 โดยจำแนกเป็นแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนก่อนเรียน จำนวน 20 ข้อ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียน จำนวน 20 ข้อ แต่ละข้อมีจำนวน 4 ตัวเลือก โดยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนเป็นชุดเดียวกัน แต่สลับตัวเลือกตอบ ใช้เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความก้าวหน้าในการเรียนของผู้เรียน

3.3.2 แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อเทคนิคการสอนการทำโมเดล ชุดตุ๊กตา วิชาวิวัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย รหัสวิชา 30401 - 2001 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

3.3.3 แบบประเมินผลงาน

4. สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

4.1 การหาประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการสอนการทำโมเดลชุดตุ๊กตา ตามเกณฑ์ 80/80 และค่าดัชนีประสิทธิผล วิชาวิวัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย รหัสวิชา 30401 - 2001 ระดับชั้น ปวส.1/1 สาขาวิชาเทคโนโลยีแฟชั่นและเครื่องแต่งกาย วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา ผู้ศึกษาค้นคว้าได้นำ รูปแบบสอนการทำโมเดลชุดตุ๊กตา ไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 19 คน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 หลังจากผู้เรียนฝึกปฏิบัติการทำโมเดลชุดตุ๊กตาแล้วได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลคะแนนจากแบบวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนก่อนเรียน หลังเรียน และคะแนนจากใบงาน ในแต่ละหน่วยการเรียน แล้วนำมาวิเคราะห์ผล พบว่า

การทำโมเดลชุดตุ๊กตา ทำให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการในการเรียนรู้ ร้อยละ 80.00 และมีประสิทธิภาพ ทางการเรียนรู้หรือประสิทธิภาพของบทเรียนในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน ร้อยละ 81.67 แสดงว่า การเรียนด้วยการฝึกปฏิบัติการทำโมเดลชุดตุ๊กตา วิชาวิวัฒนาการสิ่งทอ และเครื่องแต่งกาย รหัสวิชา 30401 - 2001 มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80.00/81.67 และค่าดัชนีประสิทธิผล เท่ากับ 0.6563 แสดงว่าผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 65.63

4.2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เรียน ระดับชั้น ปวส.1/1 สาขาวิชาเทคโนโลยีแฟชั่นและเครื่องแต่งกาย วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา จำนวน 19 คน ด้วยการทำโมเดล

ชุดตุ๊กตา วิชาวิวัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย รหัสวิชา 30401 - 2001 นำคะแนนมาวิเคราะห์ผล โดยใช้สถิติ คือ t - test for Dependent Samples พบว่า

ค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน เท่ากับ 3.50 และค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน เท่ากับ 8.00 จะเห็นได้ว่าค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน แสดงว่าผู้เรียนมีพัฒนาการในการเรียนสูงขึ้นหลังจากเรียนด้วยการทำโมเดลชุดตุ๊กตา วิชาวิวัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย รหัสวิชา 30401 - 2001

เมื่อเปรียบเทียบโดยใช้ค่า t - test โดยค่า $t = 15.59$ แสดงว่าผู้เรียนที่เรียนด้วยการทำโมเดลชุดตุ๊กตา วิชาวิวัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย รหัสวิชา 30401 - 2001 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.3 การศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการสอนด้วยการทำโมเดลชุดตุ๊กตา วิชาวิวัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย รหัสวิชา 30401 - 2001 ระดับชั้นปวส.1/1 สาขาวิชาเทคโนโลยีแฟชั่น และเครื่องแต่งกาย ประเภทวิชาคหกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา จำนวน 19 คน โดยนำผลการประเมินที่ได้มาวิเคราะห์ผล พบว่า

ผู้เรียนมีระดับความพึงพอใจต่อการสอนด้วยการทำโมเดลชุดตุ๊กตา วิชาวิวัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย รหัสวิชา 30401 - 2001 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกรายข้อพบว่าค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจที่มีอันดับสูงสุด คือ ด้านเนื้อหาความรู้ รองลงมา คือ ด้านการนำไปใช้ และอันดับสาม คือ ด้านทักษะประสบการณ์ ส่วนค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจที่มีอันดับต่ำสุด คือ การจัดกิจกรรมการสอน

5. อภิปรายผล

จากการศึกษาค้นคว้าสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

5.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาระดับชั้นปวส.1/1 สาขาวิชาเทคโนโลยีแฟชั่น และเครื่องแต่งกาย ประเภทวิชาคหกรรม วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา ที่เรียนวิชาวิวัฒนาการสิ่งทอ และเครื่องแต่งกาย รหัสวิชา 30401 - 2001 ด้วยการทำโมเดลชุดตุ๊กตา วิชาวิวัฒนาการสิ่งทอ และเครื่องแต่งกาย รหัสวิชา 30401 - 2001 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ที่เป็นเช่นนี้เพราะรูปแบบการสอนที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้น ได้ออกแบบตามขั้นตอนทางวิชาการ เนื้อหาตรงตามหลักสูตร มีกิจกรรมที่เป็นใบงานให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติ เป็นการเสริมการเรียนรู้ให้ผู้เรียน ส่งผลให้เกิดความรู้เพิ่มพูนมากยิ่งขึ้น

5.2 ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการสอนด้วยการทำโมเดลชุดตุ๊กตา วิชาวิวัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย รหัสวิชา 30401 - 2001 พบว่า ผู้เรียนมีระดับความ พึงพอใจต่อรูปแบบการสอนด้วยการทำโมเดลชุดตุ๊กตา วิชาวิวัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย รหัสวิชา 30401 - 2001 อยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกรายด้านพบว่าค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจ ที่มีอันดับสูงสุด คือ ด้านเนื้อหาความรู้ รองลงมา คือ ด้านการนำไปใช้ และอันดับสาม คือ ด้านทักษะประสบการณ์ ส่วนค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจที่มีอันดับต่ำสุด คือ การจัดกิจกรรมการสอน

ที่เป็นเช่นนี้เพราะรูปแบบการสอนด้วยการทำโมเดลชุดตุ๊กตา วิชาวิวัฒนาการสิ่งทอ และเครื่องแต่งกาย รหัสวิชา 30401 – 2001 ที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าและออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ จัดวางเนื้อหาอย่างสัมพันธ์กันในแต่ละหัวข้อ และมีความถูกต้องชัดเจน ใช้รูปแบบการสอนด้วยการทำโมเดลชุดตุ๊กตา วิชาวิวัฒนาการสิ่งทอ และเครื่องแต่งกาย รหัสวิชา 30401 – 2001 เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้ในเรื่องของรูปแบบชุดไทยพระราชานิยมและชุดมลายูท้องถิ่น เกิดทักษะการทำงานเป็นทีมช่วยเหลือเกื้อกูลกัน และสามารถนำไปต่อยอดในการออกแบบและตัดเย็บเสื้อผ้าตามสมัยนิยมได้

6. ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาพบว่าการสอนด้วยการทำโมเดลชุดตุ๊กตา วิชาวิวัฒนาการสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย รหัสวิชา 30401 – 2001 สามารถกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดองค์ความรู้ในเรื่องของรูปแบบ ชุดไทยพระราชานิยมและชุดมลายูท้องถิ่น สามารถพัฒนาทักษะการออกแบบและตัดเย็บเสื้อผ้าตามสมัยนิยมได้ โดยมีข้อเสนอแนะสำหรับอาจารย์ผู้สอนดังนี้

1. ผู้สอนควรอธิบายและสาธิตขั้นตอนต่างๆ ในการจัดทำชิ้นงานให้ละเอียดก่อนให้นักศึกษาลงมือปฏิบัติงาน เพื่อนักศึกษาจะได้วางแผนการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ผู้สอนควรควบคุมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้อยู่ในเวลาที่กำหนด
3. ผู้สอนควรกระตุ้นให้นักศึกษา ได้ศึกษาค้นคว้าเนื้อหามาก่อนล่วงหน้า เพื่อให้นักศึกษาเกิดความเข้าใจในเนื้อหาขณะเรียนได้ง่ายขึ้น
4. การใช้สื่อหรือตัวอย่างของจริง ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นและมีความพร้อมในการปฏิบัติงาน

บรรณานุกรม

กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ. (2543). เอกสารชุดเทคนิคการจัดกระบวนการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา กรมการศาสนา.

กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ. (2544). แนวทางการนำมาตรฐานหลักสูตรไปสู่การออกแบบจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินตามสภาพจริง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

ดาวคลี ศิริวาลัย. 2553. ผลการเรียนรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนจากการประยุกต์รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุพิมพ์ ศรีพันธรรสกุล. (2552). คู่มือการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ.

สุระ บุญมี. (2537). การสอนสู่ความเป็นครูมืออาชีพ. กรุงเทพฯ : หจก. ภาพพิมพ์.

สุเมธ พลธรรม. (2545). สภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญของครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม.

หทัยกาญจณ์ สุขประเสริฐ. (2552). การพัฒนาแรงจูงใจในการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ-ชื่อสกุล	นางแวไม่ซาเราะ ราเหม.
วันเดือนปีเกิด	6 กุมภาพันธ์ 2524
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	41 หมู่ที่1 ต.ปะกาสะรัง อ.เมือง จ.ปัตตานี
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ครู
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา
ประวัติการศึกษา	

พ.ศ. 2546 ปริญญาตรี คศ.บ. ผ้าและเครื่องแต่งกาย สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
ผลงานทางวิชาการ/ผลงานการศึกษาวิจัย

แหล่งเผยแพร่งานวิจัยในชั้นเรียน

www.yvc.ac.th